

Kortárscsoport- hatásmechanizmus, példaképkeresés

TESLA I. workshop-sorozat, angol nyelvű workshop

Tartalom

1	Felvezető előadás	2
2	Workshop	3
3	English summary	5

„Kortárscsoport-hatásmechanizmus, példaképkeresés” – angol nyelvű workshop

A TESLA projekt keretében megrendezett I. Nemzetközi Workshop a Kárpát-medencei Tehetségnap nemzetközi konferenciájának részeként került megrendezésre 2025. március 29-én Budapesten, a Szent Margit Gimnáziumban. A workshop célja a középiskolai lemorzsolódás mérséklése volt, ennek keretében különböző tematikus csoportokban dolgoztak a résztvevők.

Szakmai moderátor: Sávolt Karolina

Moderátor: Hollósi Szabolcs

Felvezető előadás

Sávolt Karolina, a 2010-ben született fiatal művész előadásában személyes történetén keresztül mutatta be, hogyan vált a kortárs művészeti élet egyik legfiatalabb és legsikeresebb alakjává. Már 9 évesen, a COVID-időszak alatt döntötte el, hogy festeni szeretne. Első saját kiállítására 11 évesen készült, amelyet további hazai és nemzetközi tárlatok követtek, például Dubajban, Nizzában, Barcelonában, Párizsban és New Yorkban. Munkái olyan témákra hívják fel a figyelmet, mint a természet és az állatok védelme, a fenntarthatóság, valamint a kulturális örökség megőrzése.

Kiemelkedő sporteredményekkel is büszkélkedhet: 2024-ben országos bajnok lett saját korosztályában egyéni és páros teniszben is. Művészi és sportteljesítményét több elismerés is kíséri, például a „Highlights of Hungary” díj, az „Év inspiráló fiatal tehetsége” cím, valamint a „jó tanuló – jó sportoló” kitüntetés.

Karolina számára a festészet nemcsak önkifejezés, hanem eszköz is arra, hogy társadalmi ügyek mellett álljon ki. Első aukciójának teljes bevételét jótékony célra ajánlotta fel, azóta is aktívan részt vesz különböző adományozási és támogatási programokban, kórházi adományoktól kezdve egészen a hátrányos helyzetű gyermekek művészeti nevelésének támogatásáig. Célja, hogy minden gyermek számára elérhetővé váljon a művészeti oktatás, ezért megalapította a National Young Artists Foundationt, amely 2024-ben már több mint 100 fiatal tehetséget támogatott ösztöndíjakkal, eszközökkel és képzésekkel.

Előadása végén hangsúlyozta, hogy a jövő generációit olyan tudással kell felvértezni, amelyet a mesterséges intelligencia nem tud helyettesíteni: ilyen a hit, a csapatmunka, a sport és minden művészeti ág. Üzenete szerint „nem magamnak festek – azt szeretném, hogy minél több ember lássa a képeimet”, és elkötelezett abban, hogy művészetével és társadalmi felelősségvállalásával inspirálja kortársait.

Workshop

A 4 országból 14 résztvevővel lezajlott workshop az alábbi eredményeket hozta kiscsoportos, majd teljes csoportos OPERA módszer alkalmazásával:

1. Célkitűzés, jövőkép, iránymutatás

- Jövőtervezés támogatása: A példaképek segítenek eligazodni a jövőben, mintát adnak a tanulmányi célokhoz, életpálya-tervezéshez.
- Pályaválasztási és tanulmányi irányok megmutatása: Fontos, hogy a fiatalok konkrét életutakat lássanak maguk előtt, például, hogy egy-egy szakmához milyen út vezet.
- Sikeres életutak bemutatása: Hasznos, ha különböző területekről mutatunk be olyan embereket, akik a saját területükön sikereket értek el.

2. Bátorság, önbecsülés, erő

- Bátorság erősítése: A példaképek bátorítanak arra, hogy a fiatalok merjenek lépni, kockáztatni, kilépni a megszokottból.
- Önbecsülés növelése: Ha a fiatalok azt látják, hogy mások is nehézségekből jutottak el eredményekig, elhiszik, hogy ők is képesek rá.

3. Érzelmi biztonság és kapcsolódás

- Érzelmi biztonság megteremtése: A példaképekhez való kapcsolódás érzelmi biztonságot adhat, különösen azok számára, akiknek kevés pozitív minta van az életükben.
- Érzelmi bevonódás, elköteleződés: A hiteles példaképekkel való találkozás segíti a fiatalokat abban, hogy jobban kötődjenek céljaikhoz, közösségeikhez, és a példaképeknek is lehetőséget ad mások támogatására.

4. Hatás, azonosulás, hitelesség

- Pozitív, motiváló hatás: A példaképek lelkesítenek, reményt adnak, segítik a fiatalokat abban, hogy elhiggyék: érdemes törekedni.
- Negatív hatás lehetősége: A példaképek hatása nem mindig pozitív – ha a példakép viselkedése, értékrendje vagy kommunikációja félrevezető, az könnyen torzíthatja a fiatalok gondolkodását. Éppen ezért a példakép szerep nagy felelősséggel jár, és tudatos felkészítést igényelhet, különösen, ha egy-egy fiatal közösség rendszeresen kapcsolódik hozzájuk.
- Összeillőség (kompatibilitás): Fontos, hogy a példaképek olyan háttérűek legyenek, amellyel a fiatalok azonosulni tudnak.
- A történetek legyenek „közeliek”: Minél közelebb áll a példakép története a fiatal világhoz, annál hitelesebb és hatásosabb lesz.
- Különböző életterületek bemutatása: Érdemes sokféle területről példaképeket bemutatni (pl. sport, művészet, tudomány), hogy mindenki találhasson számára érdekes mintát.

5. Kapcsolódás, részvétel, elismerés

- A példaképek elismerése: Ha a közösség elismeri a példaképeket, ők szívesebben osztják meg tapasztalataikat, történetüket.
- Kérdezz-felelek alkalmak: Hasznosak azok az alkalmak, amikor a fiatalok közvetlenül kérdezhetnek a példaképektől. Ez közvetlenséget, őszinteséget hoz a találkozásba.
- Példaképek elérhetősége: Fontos, hogy legyen lehetőség valóban találkozni vagy kapcsolatba lépni a példaképekkel – akár személyesen, akár online.

6. Oktatási ötletek, módszerek

- Példakép-kereső programok indítása: A diákok saját példaképet kereshetnek, bemutathatják őt, interjút készíthetnek vele – ez aktív tanulás.
- Példakép-profil megalkotása diákok által: A tanulók leírhatják, mit jelent számukra egy példakép – ez segíti az értékek tudatosítását, önismeretüket.
- „Az én történetem, az én tehetségem” típusú bemutatkozások: Fontos, hogy a fiatalok is megoszthassák saját történeteiket – ez megerősíti őket, és ők is példává válhatnak másoknak.
- Tudásmegosztó módszerek: A példaképekkel való foglalkozás során tudatos módszerekre van szükség: kiscsoportos beszélgetésekre, tapasztalatmegosztásra, reflektív munkára.

7. Helyi közösségek, vidéki térségek

- Helyi példaképek a vidéki fiataloknak: A helyben élő példaképek segíthetnek abban, hogy a fiatalok elhiggyék, nemcsak nagyvárosban lehet érvényesülni.
- Iskolai hatásprojektek, példakép-központú kezdeményezések: Az iskolákban működő példakép-alapú projektek jól működnek, ha világos céljuk van, és közösségi bevonással zajlanak.

8. Szülők és társadalmi szerepvállalás

- Szülők, mint példaképek: A szülők is lehetnek példaképek, de az ő döntésük, hogy vállalják-e ezt a szerepet. Fontos, hogy a családban is jelen legyen a példamutatás.

9. Értékelés, visszacsatolás

- A példakép-programok hatásának értékelése: Minden ilyen kezdeményezést érdemes követni, visszamérni: elérte-e célját, hogyan hatott a résztvevőkre, milyen tanulságokat hozott.

A dokumentum és a rendezvény a TESLA projekt részeként, az Interreg Duna Régió Program keretében, az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával valósult meg.

ENGLISH SUMMARY

Peer group influence mechanisms, role model discovery – English-language workshop

Professional moderator: Karolina Sávolt

Moderator: Szabolcs Hollósi

I. Opening presentation

In her presentation, Karolina Sávolt, a young artist born in 2010, shared her personal journey of how she became one of the youngest and most successful figures in contemporary art. At the age of nine, during the COVID period, she decided she wanted to become a painter. She began preparing for her first solo exhibition at age eleven, which was followed by a series of national and international showcases, including in Dubai, Nice, Barcelona, Paris, and New York. Her work draws attention to themes such as the protection of nature and animals, sustainability, and the preservation of cultural heritage.

She is also an outstanding athlete: in 2024, she became the national champion in her age group in both singles and doubles tennis. Her artistic and athletic achievements have been recognized with several awards, including the “Highlights of Hungary” award, the title of “Inspiring Young Talent of the Year,” and the “Good Student – Good Athlete” distinction.

For Karolina, painting is not only a form of self-expression but also a tool to stand up for social causes. She donated all proceeds from her first auction to charity, and she has since actively participated in a variety of donation and support programs — from hospital contributions to supporting the art education of disadvantaged children. She founded the *National Young Artists Foundation* with the goal of making arts education accessible to every child. By 2024, the foundation had already supported over 100 young talents with scholarships, materials, and training opportunities.

At the conclusion of her talk, she emphasized that the next generation must be equipped with knowledge and skills that artificial intelligence cannot replace — such as faith, teamwork, sports, and the arts. Her message was clear: “I don’t paint for myself – I want as many people as possible to see my paintings.” She is committed to using both her art and social engagement to inspire her peers.

II. Workshop

The workshop, held with 14 participants from 4 countries, produced the following key outcomes using small group and full group discussions based on the OPERA method:

1. Vision, goal setting, and guidance

- Supporting future planning: role models help young people navigate their future by providing examples that guide academic and career choices.

- Orientation toward career and education paths: it is essential for youth to see concrete life journeys, such as the steps required to enter specific professions.
- Presenting successful life stories: introducing people from various fields who have achieved success can be highly inspiring.

2. Courage, self-esteem, and strength

- Strengthening courage: role models encourage young people to take initiative, step out of their comfort zones, and embrace risks.
- Boosting self-esteem: when youth see that others have overcome challenges to succeed, they begin to believe in their own potential.

3. Emotional security and connection

- Creating emotional safety: connections with role models can offer emotional security, especially for those lacking positive examples in their lives.
- Emotional engagement and commitment: meeting authentic role models helps young people strengthen their connection to their goals and communities, while also giving role models the opportunity to support others.

4. Impact, identification, and authenticity

- Positive, motivational impact: role models inspire, provide hope, and help young people believe that striving for success is worthwhile.
- Potential negative impact: not all role models are positive influences. If their values or behavior are misleading, it may distort young people's perspectives. This highlights the responsibility of being a role model and the need for careful preparation, especially when youth engage with them regularly.
- Compatibility: it is important that young people can relate to the background of their role models.
- Proximity of stories: the closer the role model's story is to the youth's reality, the more authentic and impactful it becomes.
- Diversity of fields: role models should come from a variety of sectors (e.g., sports, arts, science) so everyone can find someone they relate to.

5. Connection, participation, and recognition

- Recognition of role models: when communities value role models, they are more willing to share their experiences and personal stories.

- Q&A sessions: providing opportunities for direct interaction allows for genuine and open conversations.
- Accessibility of role models: there should be real opportunities for youth to meet or connect with role models, either in person or online.

6. Educational ideas and methods

- Launching role model discovery programs: students can be encouraged to find, present, or even interview their own role models – this fosters active learning.
- Creating role model profiles: students can describe what a role model means to them, helping them reflect on values and build self-awareness.
- “My story, my talent” presentations: young people should also be given a platform to share their own stories, helping them feel empowered and enabling them to become role models for others.
- Knowledge-sharing methods: structured methods are needed when working with role models, such as small group discussions, experience-sharing, and reflective activities.

7. Local communities and rural areas

- Local role models for rural youth: local role models help youth believe that success is possible outside major cities.
- School-based impact projects and role model initiatives: role model-focused programs work well in schools when they have clear objectives and involve the community.

8. Parents and societal engagement

- Parents as role models: parents can serve as role models, but it must be their conscious choice. role modelling should be present within families as well.

9. Evaluation and feedback

- Assessing the impact of role model programs: every initiative should include monitoring and feedback mechanisms to determine whether goals were met, how participants were affected, and what lessons can be drawn.

The event was organised as part of the TESLA project, an Interreg Danube Region Programme project co-funded by the European Union and the Hungarian Government.